

Sakområde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Dokumenttyp: Riktlinjer  
Beslutsfattare: Utbildningsnämnden  
Avdelning/kansli: Planeringsavdelningen  
Handläggare: Cecilia Hollingby mfl

Beslutsdatum: 2016-09-07  
Träder i kraft: 2017-04-01  
Giltighetstid: Tillsvidare  
Bör uppdateras före: 2020

Bilaga till: UN protokoll 2016-09-07

## Tillgodoräknandeordning för utbildning på grund- och avancerad nivå

### 1. Tillgodoräknande

Rätten att tillgodoräkna tidigare utbildning regleras i Högskoleförordningen 6 kap. 6-8 §§ [https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Hogskoleforordning-1993100\\_sfs-1993-100/?bet=1993:100](https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100/?bet=1993:100)

Tillgodoräknande har som syfte att ersätta delar av en utbildning med t ex studier genomförda vid andra universitet/högskolor (i Sverige eller utomlands). Man får poäng tillgodo och behöver inte läsa de delarna av utbildningen som tillgodoräknandet ersätter. Det övergripande målet är att studenten ska kunna få ut en examen. Beslut om tillgodoräknande ska därför specificeras utifrån den examen som är målet med utbildningen. På så sätt får studenten reda på vilka delar av utbildningen som hen behöver läsa och vilka delar hen kan få tillgodoräknade och tillgodoräknandebeslutet blir därmed även underlag vid bedömningen ifall studenten kan få ut en sökt examen eller inte.

För att en bedömning ska göras måste man vara antagen till och bedriva studier vid SLU på grund- eller avancerad nivå (fristående kurs eller inom program).

Ett beslut om tillgodoräknande gäller vid det universitet/högskola där beslutet fattades.

#### *Tillgodoräknande i en yrkesexamen*

Kurser som inte ingår i studentens program måste tillgodoräknas för att kunna ingå i en yrkesexamen. Det gäller både kurser lästa vid andra universitet/högskolor (inklusive utlandsstudier) och kurser lästa vid SLU (utanför programmet).

### *Tillgodoräknande i en generell examen*

Studier från andra svenska universitet/högskolor kan normalt tas med i generell examen utan beslut om tillgodoräknande (se anvisningar för examensansökan).

**Studier från utländska lärosäten måste alltid tillgodoräknas, både i generell examen och yrkesexamen.**

## **2. Beslut om tillgodoräknande**

Beslut om tillgodoräknande av både svensk och utländsk utbildning i en **yrkesexamen** fattas av handläggare vid aktuell fakultet. Handläggaren inhämtar yttrande från berörd programstudierektor och yttrandet utgör underlag för beslut. Kurser tillgodoräknade mot en yrkesexamen kan även tas med i en generell examen. Dock gäller inte det omvända för kurser som enbart är tillgodoräknade i en generell examen då det måste fattas nytt beslut om tillgodoräknande i en yrkesexamen.

Beslut om tillgodoräknande av utländsk utbildning i en **generell examen** vid SLU fattas av handläggare vid aktuell fakultet. Handläggaren inhämtar yttrande från ämnesföreträdare (kan vara programstudierektor) om ämnes- och nivå-specifiering krävs och yttrandet utgör underlag för beslut.

Beslut om tillgodoräknande **del av kurs** fattas av den lärare som är examinator på kursen (gäller både generell och yrkesexamen).

## **3. Prövning av tillgodoräknande**

Metodiken för bedömningar i samband med tillgodoräknande följer Sveriges Universitets & Högskoleförbund, SUHF:s rekommendationer om tillgodoräknande av utländsk högskoleutbildning i grundutbildningen, (2000-03-24 Dnr 27/99). Bilaga 1 SUHF:s rekommendationer.

Styrande dokument är Högskoleförordningen 6 kap. 6-8 §§.

Högskolan/universitetet där studierna bedrivits ska vara erkänt av landets utbildningsmyndighet eller motsvarande organisation och studierna ska motsvara svensk högskolenivå. För att kurs ska kunna tillgodoräknas så måste den vara examinerad med godkänt resultat.

Tillgodoräknande av kurs görs alltid mot en examen (generell examen och/eller yrkesexamen), se ovan punkt 1.

En bedömning i samband med ett tillgodoräknande består av:

1. Bedömning av:
  - dokumentens äkthet,

- lärosätets status,
- utbildningsnivå (högskolenivå),
- kursernas omfattning
- betyg
- annat som kan vara relevant för bedömning

2. Akademisk/ämnesmässig bedömning:

- kursernas ämnestillhörighet,
- nivå/fördjupning,
- ev. överlappning med andra kurser,
- relevans för yrkesexamen,
- andra specifika krav (t ex obligatorium, agronomprofilering, färdighetstränande moment etc).

SLU ska tillämpa ett generöst förhållningssätt till tillgodoräknande.

Tillgodoräknande ska kunna ske även om liknande utbildning inte finns vid SLU eller om innehållet i kursplaner och litteraturlistor från utlandsstudier inte helt överensstämmer med SLU:s.

Rätten att tillgodoräkna högskoleutbildning gäller dock inte om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna (Högskoleförordningen 6 kap. 6§).

När man prövar ett tillgodoräknande för en yrkesexamen så tittar SLU på vilka delar av en utbildning som de lästa kurserna ersätter. Både obligatoriska och valbara kurser kan prövas för tillgodoräknande. Gäller det tillgodoräknande av obligatoriska kurser görs en bedömning mot målen för den kurs som ska ersättas. Gäller tillgodoräknandet valbara kurser prövas deras relevans för den tänkta yrkesexamen. I de fall det behövs för att examenskraven ska vara uppfyllda, görs även en ämnes- och nivåspecifisering av de tillgodoräknade kurserna. (Detta behövs även när studenten ansöker om tillgodoräknande både mot yrkes- och generell examen).

När man prövar ett tillgodoräknande för en generell examen görs en ämnes- och nivåspecifisering i de fall det behövs för att examenskraven ska vara uppfyllda.

Överlappande poäng kan inte tas med i examen.

För utländska lärosäten som använder sig av ECTS (European Credit Transfer System) gäller omräkning 1 ECTS = 1 högskolepoäng. För utländska lärosäten som inte använder ECTS görs en poänguträkning utifrån ett normalstudietidsbegrepp baserat på examenskrav vid det aktuella lärosätet.

SLU räknar inte om betyg på tillgodoräknad kurs till SLU:s betygsskala.

SLU:s handläggning av tillgodoräknande utgår ifrån Förvaltningslagen (1986:223) och ska vara snabb och enkel.

Beslut om tillgodoräknande meddelas till den sökande skriftligt och rapporteras in i studiedokumentationssystemet Ladok.

Ett förhandsbesked är **inte ett beslut om tillgodoräknande**. Förhandsbeskedet är därför inte juridiskt bindande och går inte heller att överklaga. Slutgiltig prövning av kurserna sker i samband med en ansökan om tillgodoräknande.

#### **4. Ansökan om tillgodoräknande**

Studenten ansöker om tillgodoräknande genom avsedd blankett på studentwebben. Studenten ansvarar för att ansökan är fullständig. Anvisningar finns på baksidan.

1. Ansökan om tillgodoräknande av studier/utlandsstudier i en yrkesexamen (denna blankett gäller även de yrkesprogramstudenter som vill tillgodoräkna både i en yrkes- och en generell examen).
2. Ansökan om tillgodoräknande av utlandsstudier i en generell examen.  
Application for credits transfer towards a general degree.
3. Ansökan om tillgodoräknande av del av kurs.  
Application for credit transfer as part of a course. För blanketten tillgodoräknande del av kurs så lämnas eller skickas blanketten till examinator för berörd kurs.

#### **5. Rätten att överklaga**

Ett beslut om tillgodoräknande som går den sökande emot helt eller delvis kan överklagas enligt Högskoleförordningen 12 kap 2 § 3 p. Beslutet i dessa fall måste alltid motiveras.

Ett beslut överklagas skriftligt. I överklagandet ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs. Överklagandet ska vara ställt till Överklagandenämnden för högskolan, men skickas till Registrator, SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala. Överklagandet ska ha inkommit till SLU inom tre veckor från den dag den sökande fick del av beslutet. Bilaga 2 Överklagandehänvisning.

Bilaga 1.

**SVERIGES UNIVERSITETS  
& HÖGSKOLEFÖRBUND**

2000-03-24

Dnr 27/99

**REKOMMENDATIONER OM TILLGODORÄKNANDE  
AV UTLÄNDSK HÖGSKOLEUTBILDNING I GRUND-  
UTBILDNINGEN**

**Beslutat av förbunds församlingen 2000-03-24**

Tillgodoräknanderätten är ett viktigt element för att gynna det livslånga lärandet, mobiliteten inom landet och mellan länder samt högskolans internationaliseringsarbete. Högskolan skall i såväl studieorganisation som i lokala föreskrifter främja ett generöst förhållningssätt till tillgodoräknande. Tillgodoräknande skall t.ex. därför kunna ske även om liknande utbildning inte finns vid den egna högskolan eller om innehållet i kursplaner och litteraturlistor från utlandsstudierna inte helt överensstämmer med hemmauniversitetets.

Dessa riktlinjer är avsedda som komplement till högskoleförordningens 6 kap 12-14 §§, vad avser utländsk högskoleutbildning, och som en högskolans minsta gemensamma nämnare i dessa frågor.

**Tillgodoräknandeordning**

Högskolan skall göra de föreskrifter och den arbetsordning som högskolan tillämpar i fråga om tillgodoräknande tillgängliga, liksom information om hur beslut om tillgodoräknande överklagas.

**Konsekvensprövning**

När lokala examensföreskrifter och utbildningsplaner fastställs skall högskolan beakta möjligheterna för tillgodoräknande.

**Utbildningens beskaffenhet**

Om något av följande villkor är uppfyllt skall utbildningen anses ha godtagbar kvalitet:

- a) den är statlig, statligt erkänd eller ställd under statlig tillsyn;
- b) den är erkänd av regional myndighet som har statens uppdrag att erkänna utbildningar;
- c) den är erkänd av en organisation som har statens uppdrag att ackreditera utbildningar, eller av en ackrediteringsorganisation som är allmänt accepterad.

I övrigt bör högskolan i förekommande fall följa Högskoleverkets föreskrifter om s.k. godtagbar standard i relation till studiestödsförordningen vad avser vissa länder.

Om viss högskola beslutar att annan utbildning än sådan som kan hänföras till a-c ovan generellt har för sammanhanget godkänd standard skall sådant beslut på lämpligt sätt meddelas övriga högskolor.

Om det vid det utländska universitetet finns ett system för att uttrycka studiernas omfattning i studietidsbegrepp av det slag som det svenska poängsystemet skall det systemet användas för omräkning till svenska poäng.

ECTS-credits skall alltid accepteras som gemensam omräkningsfaktor.

Om normalstudietidsbegrepp inte finns sker beräkning av en termins eller ett läsårs rimliga tillgodoräknandepoäng genom att beräkna poäng/credits (motsv.) som del av totalsumman poäng/credits för examen.

Om beräkningen leder till delar av poäng avrundas slutsumman uppåt till närmaste heltal.

### **Studieformens betydelse**

Tillgodoräklandet skall inte påverkas av i vilken form utbildningen har genomförts (t.ex. genom distansutbildning, IT-baserad utbildning), så länge studieprestationen kan ingå i examen vid den högskola där utbildningen har genomförts.

### **Tillgodoräknande av språkstudier**

Studier i annat land i sådant språk som är svenska, A-, B eller Cspråk i svensk gymnasieskola skall tillgodoräknas för generell examen om det kan styrkas att studierna ligger på en nivå som är över svensk gymnasieskolas och till sin art är högskolestudier.

### **Examinationskrav, betyg**

För att tillgodoräknande skall prövas måste den sökande normalt kunna dokumentera att hon/han har examinerats i kurs (motsv.) med minst godkänt resultat.

Studieprestationen betygsätts av den utländska högskolan, inte vid tillgodoräklandet.

### **Tillgodoräknande utöver examensvillkorets poänggräns**

Tillgodoräknande av utländsk utbildning skall normalt göras även om studenten genom utbildning i Sverige uppfyller undre gräns för generell examen resp för yrkesexamen där ”minst” ett visst antal poäng föreskrivs. Detta gäller under förutsättning att avsedd examen inte redan har utfärdats.

### **Examensbeviset**

I examensbevis skall tillgodoräklandet dokumenteras med en tydlig koppling till originaldokumentationen.

### **Nationell giltighet**

Tillgodoräknande inom utfärdad examen vid viss högskola skall normalt godtas av annan högskola. Beslutet kan dock omprövas för examen vid den andra högskolan om väsentlig skillnad föreligger mellan de båda högskolornas bedömningar eller praxis.

### **Vem har rätt att få utbildning tillgodoräknad**

Tillgodoräknandeprövningen är ett viktigt element i studieplaneringen. Den som inte är student men är invandrare/flykting med akademisk utbildning i hemlandet och som strävar efter att i Sverige komplettera denna, bör så långt möjligt erbjudas att få ansökan om tillgodoräknande prövad utan att uppfylla kravet på att vara student vid högskolan.

### **Flyktingar med bristande studiedokumentation**

Om beslut inte kan fattas gäller följande avseende person som har uppehållstillstånd i Sverige som flykting och som har bristande studiedokumentation:

Högskolan skall, så långt som möjligt, använda kunskapsprövning som grund för tillgodoräkandet. Detta tillvägagångssätt skall tillämpas om följande omständigheter kan åberopas:

- att man vid flykt tvingats lämna dokument kvar i hemlandet;
- att det inte går att kommunicera med myndigheterna i hemlandet;
- att arkiven i hemlandet har förstörts;
- att information av politiska skäl inte lämnas ut;

Uppgifterna om tidigare studier skall lämnas på heder och samvete och om möjligt bestyrkas av någon som känner till förhållandena.

### **Förhållandet tillgodoräknande – antagning**

Högskolan skall verka för att vid prövning av utländsk högskoleutbildning för behörighet eller för rangordning i urval så långt som möjligt överensstämme råder mellan beslut i dessa ärenden och senare beslut om tillgodoräknande för examen.

Är det inte möjligt att fatta beslut om tillgodoräknande i samband med beslut om antagning skall den, som anmäler sig till utbildning, i anmälningsmaterialet eller på annat lämpligt sätt få information om att det kan råda skillnad mellan bedömningen i behörighetsprövningen och/eller när högskolepoäng beräknas för urval och en ev. senare bedömning av tillgodoräknande för examen.

### **Tidsfrist**

Ansökan om tillgodoräknande skall normalt behandlas senast inom fyra månader från det att en fullständig ansökan inkommit. Det åligger den sökande att ansvara för att ansökan är fullständig.

## **GOD SED VID TILLGODORÄKNANDE AV UTLÄNDSK HÖGSKOLEUTBILDNING**

Med god sed avses dels arbetsmetoden, dels förhållandet till den sökande.

1. Högskolan skall tillhandahålla anvisningar om ansökan om tillgodoräknande, så att den sökande i förväg vet vad som krävs för att en ansökan skall vara fullständig och således kunna ligga till grund för behandling. Anvisningarna skall finnas på åtminstone svenska och engelska.

2. Kursbevisen skall innehålla sådana uppgifter om studierna och studieresultaten som krävs för att de skall kunna ligga till grund för behandling av ansökan om tillgodoräknande. Högskolan skall verka för att partneruniversitet förser utbytesstudenter med motsvarande tydlig dokumentation. Den modell som Nordiska Ministerrådets samarbetsgrupp för frågor som rör den högre utbildningen (HÖGUT) rekommenderat är ett gott exempel på sådant innehåll.

3. Utbytesansvariga har särskild skyldighet att informera inte bara utresande studenter utan också handläggare inom den egna högskolan om studieorganisationen m.m. vid partneruniversiteten.

4. Vid beslut om tillgodoräknande skall normal hänsyn tas till sådan överlappning med andra studier som leder till att alla studieresultat inte kan tillgodoräknas för examen. Om beslut om tillgodoräknande fattas innan studierna för examen är avslutade, måste därför information ges om att prövning av överlappning kan komma att göras vid examensutfärdandet och att tillgodoräknandet därvid kan förändras i relation till examensinnehållet.

Om beslut om tillgodoräknande fattas med kopior som grund bör detta framgå av beslutet, t.ex. genom att i beslutet föreskrivs att originaldokumenten skall företes i samband med prövning av ansökan om examensbevis.

5. Universitet och högskolor i samverkan (SUHF) skall verka för att högskolans behov av stöd för handläggning av tillgodoräknande av utländsk högskoleutbildning beaktas av Högskoleverket.

6. Högskolan skall inte av studenten kräva utlåtande från Högskoleverket för vare sig behörighetsprövning eller tillgodoräknandeprövning.

7. I fall där högskolan fått information av Högskoleverket och denna utgjort del av underlaget för beslut om tillgodoräknande, skall högskolan inte hänvisa studenten till verket för diskussion om underlaget – högskolan ansvarar för kontakten med studenten.

8. Beslut om tillgodoräknande av utländsk högskoleutbildning skall dokumenteras på sådant sätt att det underlättas för handläggare vid andra myndigheter inom den högre utbildningen att vid behov och efter kontakt kunna ta del av beslut och beslutsunderlag.



Bilaga 2.

## Överklagande av beslut om tillgodoräknande

Om du anser att beslutet är sakligt oriktigt kan du överklaga det.

Ett eventuellt överklagande skall vara skriftligt och ställt till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH). Brevet skall dock skickas till **Registrator, SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala**, och inte till ÖNH. Brevet skall ha inkommit till SLU senast tre veckor från den dag då beslutet kom dig till handa. Annars kan överklagandet inte prövas.

I överklagandet skall du tala om vilket beslut du vill överklaga (bifoga en kopia på beslutet) och redogöra för varför du menar att SLU:s beslut är oriktigt och hur du anser att beslutet skall ändras. Underteckna brevet med din namnteckning och namnförtydligande samt uppge postadress, e-postadress och telefonnummer.

Om du har handlingar som du anser styrker din ståndpunkt skall du bifoga dem.

Om du har överklagat i rätt tid, kommer brevet att skickas vidare från universitetet till ÖNH tillsammans med en kopia av det överklagade beslutet och de handlingar som legat till grund för beslutet. Universitetet kommer dessutom att skicka med ett yttrande över vad du skrivit i ditt överklagande.

Det finns också en möjlighet för universitetet att ändra beslutet så som du vill. Du får då meddelande om detta och överklagandet går inte vidare till ÖNH.